

Överenskommelse familjecentral Jönköpings län

Bakgrund

Strategigrupp barn och unga gav 2021 länssamordnaren för familjecentralen i uppdrag att revidera överenskommelsen för familjecentralerna i Jönköpings län tillsammans med länets ledning och styrgrupper. Detta med syfte att skapa en enhetlig struktur för familjecentralerna i länet. Bakgrundsmaterialet bygger på aktuell nationell kunskap tillsammans med erfarenheter från verksamheterna i länet samt resultaten av länets egna kartläggningar och utredningar.

Vad är en familjecentral?

En familjecentral bedriver hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande verksamhet som vänder sig till blivande föräldrar, föräldrar och barn. Kännetecknande för verksamheten är att huvudmännen, kommunerna och Region Jönköpings län, samordnar sina resurser under samma tak för att möjliggöra tvärprofessionell samverkan.

Familjecentralen ska innehålla mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst genom individ- och familjeomsorg med inriktning mot förebyggande arbete. På familjecentralen samverkar olika yrkeskategorier, i huvudsak barnmorska, specialistsjuksköterska, förskollärare och kurator kring barnfamiljen. Familjecentralen ska stödja och stärka föräldrar i sitt föräldraskap, tidigt identifiera familjer som behöver stöd samt verka för ett jämställt föräldraskap. Den öppna förskolan ansvarar för att erbjuda verksamhet som gynnar alla familjer inom det geografiska området. Gruppverksamhet bedrivs både generellt och riktat utifrån behov. Målet för verksamheten är att utifrån barnet i sitt sammanhang, främja god hälsa för hela familjen.

Syfte och mål med överenskommelsen

Syftet med överenskommelsen är att reglera och stärka samverkan kring driften av enskilda familjecentraler i kommunerna i Jönköpings län. Överenskommelsen ska tydliggöra samarbetets omfattning och former samt parternas ansvar. Överenskommelsen syftar också till att ta tillvara möjliga samverkansfördelar.

Målet med överenskommelsen är att skapa förutsättningar för att kunna planera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande insatser av god kvalitet och med god tillgänglighet i enlighet med gällande uppdragsbeskrivningar.

Bindningstid för överenskommelsen

Överenskommelsen löper fortgående med möjlighet för parterna att skriftligt säga upp överenskommelsen med 12 månaders varsel.

Informationsskyldighet och omförhandling

Parterna har skyldighet att informera varandra och göra riskanalys om någon av huvudmännen har för avsikt att vidta åtgärder som kan få betydelse för den gemensamma verksamheten. Respektive part äger rätt att påkalla förhandling om förändring av villkoren för överenskommelsen sker. Ändring av överenskommelsen kan ske utan formell uppsägning om parterna är överens.

Skiljaktighet

Skiljaktighet på grund av denna överenskommelse ska avgöras av Strategigrupp barn och unga.

Målgrupp och upptagningsområde

Parterna i familjecentralen ska betjäna blivande föräldrar och familjer med barn i åldrarna från 0 upp till 6 år boende inom det geografiska upptagningsområdet för familjecentralen. En förutsättning för en välfungerande samverkan är att upptagningsområdet är gemensamt för samtliga parter.

Det övergripande och långsiktiga målet för familjecentralen är att uppnå en god och jämlik hälsa hos blivande föräldrar, föräldrar, barn och andra viktiga vuxna runt barnet. För att nå målet ska familjecentralen arbeta med att erbjuda hälsofrämjande, förebyggande och anpassade insatser och aktiviteter utifrån individens behov. Familjecentralens övergripande mål bidrar till att: Utjämna hälsoklyftor, stärka individens egenmakt samt att minska psykisk ohälsa i den enskilda familjen.

Dessa mål ska uppnås genom att:

- Erbjuda lättillgängligt stöd
- Vara ett kunskaps- och informationscentrum
- Stärka arbetet med FN:s konvention för barnets rättigheter
- Skapa arbetsformer där barn och föräldrar är delaktiga
- Främja en gynnsam fysisk, psykisk och social utveckling för barn
- Stärka samspelet och en god relation mellan barn och föräldrar
- Uppmärksamma barn och deras familjer där tecken finns på avvikande utveckling
- Erbjuda tidiga insatser till blivande föräldrar och familjer med barn
- Stärka barnets och föräldrarnas sociala nätverk
- Stärka ett jämställt föräldraskap
- Stärka barns språkutveckling
- Stärka integrationen

Tillgänglighet

Verksamheten ska utformas så att tillgängligheten är god. Familjecentralen ska i största möjliga utsträckning vara öppen året om. En reduktion av verksamheten kan behövas under sommarperioden. Den ska i så fall i god tid planeras i samverkan mellan huvudmännen.

Sekretess och dokumentation

All personal har tystnadsplikt vilken regleras i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Information om en enskilds personliga förhållanden som omfattas av sekretess får inte föras vidare till någon annan utan att den som berörs av uppgifterna har lämnat sitt samtycke till detta. Myndighet vars verksamhet berör barn och ungdomar är, när det finns misstanke om att ett barn far illa, skyldig att genast anmäla oro till socialtjänsten. Anmälningssplikten gäller även personal som är anställd hos sådan myndighet. Uppgiftsskyldigheten gäller även att lämna ut uppgifter när socialtjänsten behöver det för att utreda ett barns behov av skydd eller stöd. Anmälningssplikt och uppgiftsskyldighet undanröjer alltid sekretess (se 14 kap 1 § Socialtjänstlagen (2001:453)).

Parternas åtagande och ansvarsfördelning

Region Jönköpings län ansvarar för den medicinska, psykologiska och hälsofrämjande verksamheten i enlighet med gällande uppdragsbeskrivningar. Regionen åtar sig att inom sitt ansvarsområde svara för att det finns bemanning och kompetens som krävs för att på ett adekvat sätt upprätthålla verksamheten enligt denna överenskommelse.

Kommunerna ansvarar för den pedagogiska och socialrådgivande verksamheten. Kommunen arbetar ur ett hälsofrämjande perspektiv och åtar sig att inom sitt ansvarsområde svara för att det finns bemanning och kompetens som krävs för att på ett adekvat sätt upprätthålla verksamheten enligt denna överenskommelse.

Huvudmännen har gemensamt ansvar för att skapa förutsättningar för bra och effektiv samverkan genom att:

- Dokumentation för ansvar och uppdrag finns för varje profession på familjecentralen.
- Handlingsplan för introduktion av nyanställd personal upprättas.
- Skapa förutsättningar för medarbetarna att delta i familjecentralens gemensamma verksamhet och familjecentralsmöte i så stor utsträckning som möjligt.
- Professionellt stöd för teamsamverkan vid behov.

Barnhälsovården ansvarar för att:

- Bedriva barnhälsovård enligt kravspecifikation och verksamhetsbeskrivning för Region Jönköpings län.
- Tidigt identifiera barn och familjer med särskilt behov av stöd och initiera kontakt med verksamhet/profession som finns på familjecentral samt vara sluss till öppna förskolans verksamhet generellt.
- Samarbeta med övriga verksamheter, parter och yrkesgrupper på familjecentralen utifrån framtagna mål och riktlinjer i denna överenskommelse.

Kvinnohälsovården ansvarar för att;

- Bedriva mödrahälsovård enligt kravspecifikation och verksamhetsbeskrivning för Region Jönköpings län.
- Tidigt identifiera familjer med särskilt behov av stöd och initiera kontakt med verksamhet/ profession som finns på familjecentral samt vara sluss till öppna förskolans verksamhet generellt.
- Samarbeta med övriga verksamheter, parter och yrkesgrupper på familjecentralen utifrån framtagna mål och riktlinjer i denna överenskommelse.

Socialtjänsten ansvarar för att;

- Bedriva socialt förebyggande arbete, arbeta med preventiva insatser samt erbjuda råd och service till enskilda individer och grupper.
- Samarbeta med övriga verksamheter, parter och yrkesgrupper på familjecentralen utifrån framtagna mål och riktlinjer i denna överenskommelse.

Öppna förskolan ansvarar för att;

- Erbjud barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna, samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap (se 25 kap 3 § Skollagen 2010:800.) Läroplan för förskola (Lpfö 2018) är vägledande dokument för verksamheten.
- Samarbeta med övriga verksamheter, parter och yrkesgrupper på familjecentralen utifrån framtagna mål och riktlinjer i denna överenskommelse.

Samverkan

Parterna åtar sig att verka för en fungerande samverkan och god kontinuitet. Samarbetet och samverkan ska utgå från målgruppens behov. God samverkan och samarbete är grundläggande förutsättningar för att tidigt stöd och tidiga insatser ska ge gott resultat. Samtliga medarbetare deltar aktivt i familjecentralens familjecentralsmöten.

Ledningsorganisation**Samordnare för familjecentralen**

För samordning av arbetet på familjecentralen behövs en särskild samordnare vilken utses av ledningsgruppen. Samtliga yrkeskategorier kan väljas för uppdraget som bör motsvara högst 15 procent av en heltidstjänst. Förordnandet ska vara en skriftlig överenskommelse och gälla under 4 år. Samordnaren ska på ledningsgruppens uppdrag;

- Leda och samordna det gemensamma arbetet på familjecentralen.
- Följa upp de insatser som görs på familjecentralen.
- Årligen redovisa familjecentralens mål och resultat till ledningsgruppen.

Tjänsten som samordnare bekostas av huvudmännen gemensamt, motsvarande hälften av kostnaden för respektive kommun och region.

Lokal styr/ledningsgrupp

Lokal ledningsgrupp har det yttersta ansvaret för familjecentralen.

Ledningsgruppen ska bestå av verksamhetsansvariga chefer och/eller operativt ansvariga från de ingående parterna.

Ledningsgruppens uppgift är att;

- Följa upp och bevaka att framtagna mål och riktlinjer i denna överenskommelse följs
- Styra, leda och följa upp verksamheten.
- I samverkan med länssamordnaren för familjecentralerna (se nedan) utveckla familjecentralen som en del av respektive huvudmans verksamhet, samt stödja personalen i utvecklings- och förbättringsarbete.
- Rapportera och informera om verksamhetsplanen samt uppföljning till respektive förvaltningschef/verksamhetschef.

Länssamordning

I länet eftersträvas en likvärdighet i familjecentralsarbetet, detta är länssamordnarens huvudsakliga uppdrag. Länssamordnare ansvarar för fortbildning och kvalitetsfrågor. Samordnare rapporterar kontinuerligt till länets ledning/styrgrupper samt till strategigrupp barn och unga.

Ekonomi

Kan regleras i särskilt avtal, ingen gemensam budget finns att besluta om att fördela, Respektive huvudman svarar för kostnader för personal och personalutveckling. Fördelningen av kostnaden sker löpande.

Lokaler och inventarier

Lokaler

Lokalerna ska vara anpassade till målgruppens behov och tillgängliga för personer med funktionsvariationer. Gemensamt och flexibelt utnyttjande av familjecentralen lokaler förutsätts. Separat hyresöverenskommelse upprättas lokalt

Gemensamma inventarier

Varje verksamhet ansvarar för inventarier inom egna lokalytor. Huvudmännen fördelar kostnaden för gemensamma inventarier.

Verksamhetsuppföljning

Uppföljning av familjecentralen verksamhet sker genom en årlig rapport enligt gemensam modell.

Revidering

Samverkansavtalet revideras vart fjärde år.

Godkännande

Överenskommelsen godkänd och beslutad i Strategigrupp barn och unga 2022-03-11